

HETEDIK

KERÜLET

Az Esti Hírlap keddi riportja, Budapest VII. kerülete az Erzsébetváros jelenét ismertette. Rovatunk e városrész múltját idézi.

Pacsirta-mező

— A XVIII. század elején — még Pest falain kívül — Pacsirta-mező. Később Ferdinánd-külváros, majd Felső-külváros. További története: 1882-ben különvált a Mária Terézia császárnőről elkeresztelt Terézvárostól és a Habsburg uralkodó Ferenc József felesége tiszteletére Erzsébetváros lett. A jelenlegi Kertész és Szövetség utcák közötti szakasza még a XIX. században is virág- és konyhakerészet. Fejlődését a Nagykörút építése gyorsította. Itt dolgoztak egykoron a Magyar Királyi Dohánygyár, a Lingel Károly és fia Bútor- és Faárugyár, a Valero Selyemgyár, az Oetl Antal Vasöntőde- és Gépgyár munkásai.

Pergő Celesztin társulata

— 1850-től a századfordulóig a VII. kerületben ötvennél több kisebb-nagyobb ipari üzem volt. 1868-ban az Erzsébetvárosban alakult az Általános Munkásegylet. 1890-ben pedig a városligeti Aréna (ma: Dózsa György) úton rendezték az első május elsejei felvonulást. Pest színházi historikusai feljegyezték: 1809-ben (a mostani Tanács körúton) a Hacker szalában játszottak a teátristák. 1827 „művészi” eseménye: a Fekete Sas utcai Arany Hattyúban Pergő Celesztin társulata szórakoztatta a nagyérdemű közönséget.

Rendezett rész

— 1896-ban nyílt a New York Kávéház (most Hungária). Ugyanettől az esztendőktől az Erzsébetvárosban működött Emich Gusztáv Athenaeum Nyomdája. A kerület 1935-ben kisebbedett. A városrendezők leválasztották az addigi külső részt. (Ez lett Budapest XIV. kerülete.) 1941-ben 145 715 lakosa volt. 1981-ben 2,1 négyzetkilométeren 95 ezer ember él. Az Esti Hírlap riportere így fogalmazott: Európa legsűrűbb pontja. Ugyanakkor a magyar fővárosban a legöregebbek otthona. A lakók 28 százaléka 60 éven felüli. Végezetül vissza a múlthoz: a második világháború harcai Erzsébetvárost sem kímélték. A VII. kerület 1945. január 16-án szabadult.